

Miért jött vissza Gerencsér Ferenc?

EGY DERÉK DETROITI MAGYAR KALVÁRIAJÁRASA SZÜLŐVÁROSA-BAN, MISKOLCON, AHOVA KÉT ÉVVEL EZELŐTT KÖLTÖZÖTT VISSZA A CSALÁDJÁVAL, MIUTAN MEGGYŐZÖDÖTT, HOGY A JOGRENDELJESEN HELYE ALLOTT MAGYARORSZÁGON

A megszállt magyar királyi "jogrend" kergette vissza, mely vagyonából kiforgatta, s újra földönfutóvá tette

Gerencsér Ferenc, régi értékes tagja a detroiti magyar társadalomnak. Mindenki becsülte ezt a esendő, jóvaló munkásembert, aki évekig dolgozott az egyik detroiti autógyárban, s keserű önmegtartózkodás árán félreterakott keresetét okos befektetésekkel szépen meggyarapította, úgy hogy két évvel ezelőtt elérkezettnek látta az időt, hogy régi vágát — annyi amerikai magyar édes álmát — beteljesítse, felszedje a sátorfáját, s visszaköltözzön családjával az édes hazai földre, ahol majd szépen kipihenheti a küzdelmes amerikai élet fáradsalmait, s nyugodt, gondtalan, boldog napokat biztosítanak közelebbi öregségére.

Gerencsér Ferenc nem tartozik a magukat vérmes reményekkel áldató, ábrándozó természetű, meggondolatlan emberek közé. Ezért nem sietett a hazatéréssel, noha a honvágy már őt is, feleségét is, született Tokay Annát, régóta gyötörte. Fájdalommal szokta olvasgatni azokat a híreket, melyek a háború és forradalmak által fenekestül felforgatott magyarországi társadalom züllöttségéről szóltak, s csak akkor érlelődött meg lelkében a visszaköltözés gondolata, amikor már csak azt hallotta, hogy Magyarországon mennyire megjavultak az állapotok, hogy

Évekkel ezelőtt örökösödésből nyert pénzből születésem helyén Miskolcon egy házat vásároltam. Részben, hogy ezen házat értékesíthessem, hazatértem Magyarországra. Miskolc városába és megkíséreltem anyagi ügyeimet rendezni. A következő kálvárián mentem keresztül. Először is nehéz viszonyok között szülőddé egyik állami tisztviselő kölesén kért tőlem néhány dollárt és midőn számlából adtam neki s alig-alig tudtam előle a pénzem visszakapni, hálából feljelentett, hogy én neki kamatra adtam a pénzt, ezen jövedelmem eltitkoltam és ezért adócsalás címén házam kb. 70,405,200 korona (1,000 dollár) büntetéssel tábláztak, amelyből kb. 150 dollár költséggel tudtam menekülni. Amíg magam hetedik lakás nélkül voltam és házamban ahol 8 lakás van, kegyelemből egyik pincében huztam meg magam és nem tudtam a házat értékesíteni, mert csak az olyan házakért fizetnek értékeknek megfelelő összeget, ahol azonnal beköltözhető lakás is van, lévén Magyarországon a lakásnégyzet igen nagy. Végre házamban kb. 600 dollár költséggel tudtam kieszámlálni, hogy saját házamban egy nyomorult 2 szobás lakásban beköltözök. Tehát olyan összegért, amelyért házat vehettem volna. Nem sokára ez után megüresedett egy 4 szobás lakás a házamban azzal, hogy onnan az egyik állami tisztviselő elhelyezték. Miután 2 árva gyermeket, még pedig hadi árvát örökbe fogadtam, s így nagyobb családallal bírván, a magam részére kértem a 4 szobás lakást, természetesen arra is gondolva, hogy a saját 2 szobás lakásomat, amely nekem 600 dollárban volt, esetleg értékesíthessem és így némileg valamennyi megtérülne. A hatóság elutasított. Akkor ingyen ajánlottam fel a saját 2 szobás lakásomat, csakhogy bemehessenek, hangsúlyozom, a saját házamban megüresedett 4 szobás lakásba, de még így is elutasított a hatóság és én házamban a 4 szobás lakást kaptam egy nyugdíjas tisztviselőnek. A magyar törvényben kifejezetten ki van mondva, hogyha a tulajdonos maga akar beköltözni a házában valamelyik lakásába, azt ki kell neki utalni. A magyar törvények szerint tehát ha egy magános embernek van 100 szobás lakása és megüresedik másik 100

mily szépen helyreállott és megszállt a jogrend. Gerencsér Ferenc ugyan soha sem tördőjt valami sokat politikával; de azért nem volt olyan okatlan, hogy a nagy zavarok idején téjen vissza; s nem szédítették el a magyarországi élet hallatlan ocsoságáról, a dollár óriási hatalmáról szóló jövő hírek. Pedig már akkor is volt vagy tízezer dollárja, amikor a dollár vásárlóereje valóban meszerően nagy volt. Bevárta az időt, amíg megszerezte az amerikai polgárságot, amiről szintén csak azt hallhatta, hogy mily megbecsülhetetlen értékű és jogvédelmet biztosít az az embernek — külföldön.

Körülbelül két évvel ezelőtt, hogy pontsak legyünk: 1923 októberében, azzal a kijelentéssel lepte meg Gerencsér Ferenc az ő detroiti barátait, hogy megy vissza, az ő házába. A szerető barátokat kiest elszomorította a hír; de senki sem igyekezett lebeszélni a szándékáról. Miért is tették volna? Gerencsérnek minden oka meg volt hozzá, hogy bizalomteljesen nézzen a jövő elé, s hogy csak boldogságot remélhesen a szülőhazájában, mely bizonyára tárt karokkal öleli kábélre visszanyert fiát, aki a nagy nemzeti inség idején 13 ezer dollárral segít gyarapítani a nemzeti vagyont...

bás és ő azt kéri azt a 100 szobát is neki kell utalni és át kell adni. Erre a törvényre hivatkozom, de elutasították. Maga a miniszter megállapította, hogy ezen hatóságok eljárása törvénytelen volt, de azt mondta, hogy ámbár nem lett volna joga a hatóságnak elvenni tőlem ezt a 4 szobás lakást, azonban ő azt eszerének minősíti és így adja át a tényleges tisztviselő lakását a nyugdíjasnak. Ezen cserét úgy kell érteni, hogy az állam 7 vagy 8 tisztviselőt áthelyeztet, mindegyiket kincérti lakásba, csak az enyémet vette el polgárok közül, valószínűleg azért, mert mint amerikai állampolgár nem volt aki megvédjén. Én az amerikai követség útján a külügyminiszteriumban is többször eljárva, mindent elkövettem, hogy ezen lakást visszakapjam, mert így tudnám házamat eladni és vagyonomat értékesíteni, enélkül ez teljesen lehetetlen. És így kényserített engem magyar ember a magyar állam, mint amerikai állampolgárt, hogy szép és értékes vagyonomat csak-ba veszni engedjem, az ő szoros értelmében anyagilag tönkretévén engem. Így hagytam el az országot értékes vagyon mellett eladósodva és amíg az adósság, mint lidérenyomás nehezedik reám, a vagyonomat értékesíteni nem tudom, az adósságoktól szabadulni nem tudok és tönkre vagyok téve. Arra jó voltam, hogy szeretetadókat gyűjtsek, iskolára, templomra és így tovább. Amikor kellet, hivatkoztam rá, hogy magyar ember vagyok, de kifosztottak vagyonomból, kiforgattak mindenből indokolatlanul és alaptalanul büntető eljárásokat indítottak ellenem, az én tanum meg sem hallgatták és milliókkal büntettek, és újabb milliókat kellett áldoznom, hogy épp bírelt menekülhessek. Így hagytam ott hazámat, majdnem koldusbotra jutva és ezt közlöm azokkal, akik hazaindulnak. Felajánlottam a miniszteriumnak, hogy ha érzi, hogy igazam van, engedje bíróság elé, álljon az a bíróság pártatlan emberekből, akár külföldiek, akár felerészben külföldiek és magyarok, vagy akár egészen magyarokból. De tudta a miniszterium, hogy igazam nincs, hogy törvényteleneket követett el és így nem engedte pártatlan bíróság elé az ügyet, hanem a jelenlegi helyzetben hatalmával ő maga károsított meg.

Az elbeszélés kiegészítésül hozzátesszük, hogy bár Gerencsér Ferenc teljesen letörtent visszafelé, nem egészen vagyonatlan. Hisz a szobánforgó ház még mindig az ő névén van a telekkönyvben. Valamit azért az most is csak megér, ha a magyar királyi hivatalnok urakon kívül más nem is lakhat benne. Gerencsér Ferenc hajlandó bárkinnek eladni. Ő, igen méltányos áron. Ki hajlandó megvenni, honvágygyórt bus amerikai magyarok! — A sorvonlat a vásárlókedvűeknek a jobboldalon kezdődik szerkesztőségünk ajtaja előtt...

Régi lakóhelyére, Miskolcra tért vissza a Gerencsér házaspár, repeső szível. Ki irhatja le a boldogságukat, amikor annyi esztendő után újra a hazai rögöt taphatták lábbaik, melyek imádságos szeretetet soha sem csökkenthettek lelkükben az a megmondolás, hogy ennek a rögnek a keménysége adta volt a vándorbotot a kezükbe!

Nos, Gerencsér Ferenc és családja alig másfél évre a boldog hazatérés után újra kénytelen volt kezbe ragadni a vándorbotot, s visszatérni a fogadott hazájában, letörtent, szegényen, csalódott, beteg szívvel.

Hogy miért? Ezt hadd mondja el az alábbiakban szárazon, tárgyilagosan ő maga. Elbeszéléséhez nincs mit hozzáfűznünk. Okmányokkal bizonyítja szavainak hitelességét, a mikbe mindenki beletekinthet.

Gerencsér Ferenc nem októberista, nem forradalmár, nem kommunista, nem "politikailag megbízhatatlan elem", még csak nem is zsidó, — tehát nem gyűlöthetett meg a baja a bíróságokkal, ébredőkkel, esendőökkel, s a király nélküli magyar királyság ősi rendjének erőivel. Nem került szélhámosok és lelketlen csabók és rablók csapatjába: őt maga a magyar királyi állam, a "megszállt" rettetten jogrend, a magyar királyi és szivfosztotta ki és tette újra földönfutóvá.

De itt átadjuk a szót Gerencsér Ferenc amerikai polgártársunknak:

Háborus felhők a Balkán felett

Görögország és Bulgária közt ugylászik előbb-utóbb háborúra kerül a dolog. A két szomszéd már régóta várja az alkalmat, hogy leszámoljon egymással; de Bulgária ez időszereit utlyenge, mert teljesen Olaszország alázza m egót. Pangolos generális, Görögország diktátora, (arálépe a balsarokban) be akar maszírozni Bulgáriába, ha nem kapja meg attól egy alattvalója meggyilkosását az "elégítélet".

MR. BROWNING MEGLELETE A HAMUPIPÓKÉT

Eduard E. Browning dugzagdag new yorki telekspekuláns, mint annak idején megirtuk, újsághirdetések útján keresett örökbefogadás céljaira, jótésztesül egy már régebben örökbefogadott 9 éves leányka mellé, egy 14—16 év körüli leányt, aki öt rajongó gyermekje szeretettel lenne hajlandó körülvenni. Nem kevésbé mint 12 ezer jelentkező akadt, a kiket Mr. Browning mind személyesen szemlélte meg, amíg végül a választása egy feltűnő bájos 16 éves leányra, Marie Spasara esett, aki egy cseh házaspár gyermeke. Az apja házfelügyelő. A modern hamupipóké már beköltözött új papája palotájába és birtokba vette az ígért 50 új ruhát és négy autómobil.

ENYHÜL A KINAI SZTRÁJKMOZGALOM

Hongkongi jelentések szerint a kínai helyzet jelentékenyen javult. Egyre növekszik azoknak a munkásoknak a száma, akik jura munkába állnak, azonban mégis korai volna egyelőre a sztrájk befejezéséről beszélni. Sanghaiban letartottak egy bolszeviki agitátort, aki egy rendőrt akart meggyilkolni.

KIBŐVITIK A FRANCIA FLOTTÁT

Párisból jelentik: A kamarában törvényjavaslatot terjesztettek be a francia nemzetnek háboru esetén való megszervezéséről. A szenátus minapi ülésén elfogadta a Hottafejlesztési program utolsó részletére vonatkozó javaslatot.

NEW YORKOT NEM LEHET LEFÖZNI

Bár a világ legnagyobb office building-je nem New Yorkban, hanem Detroitban van (a General Motors Building), Detroit nem sokáig élvezheti ezt a diadolséget. A közel jövőben kezdenek ugyanis New Yorkban egy új office building építéséhez a Grand Central állomás közelében, mely kétszertelelül a világ legnagyobb office building-je lesz. Az épület harminecemeletes lesz, s 19 millió van rá előirányozva. Egyik nevezetessége lesz, hogy az épület földalatti része is hétémelelet fog tartalmazni.

HALVÁNYULNAK SCOTT VÉDŐINEK REMÉNYEI

Az egykori híres detroiti finanszenből rablógilykossá lett Russell Scott örültségének felbizonyítása reménytelen feladatnak látszik. A Chicagóban rablógilykossáért halálra ítélt, s az akasztófától az utolsó pillantában két szer is megmentett Russell Scott védőt, akiket az elítélt ember detroiti barátai fogadtak fel, tudvalegyően azon az alapon akarják védelemüket megmenteni az akasztófától, hogy a börtönben elmebajosok lett.

A bíróság belement az elítélt elmeállapotának megállapításába, s elmeszkérték és laikus tanuk kihallgatásába, de csak azt a kérdést engedte feszegetni: vajjon Scott elmebajos-e azóta, amióta jogerősen elítélték? Nem engedi meg ennélfogva annak bizonyítását, hogy Scott már születéstől fogva terhel, vagyis hogy beszámíthatatlan állapotban követte volt el a tettet. A végérvényes ítélettel az úgy be van fejezve. Miután azonban elmebajos rabot nem lehet felakasztani vagy fegyházban tartani, a bíróság csak annak a kérdésnek a vitatását engedi meg: milyen a Scott elmeállapota jelenleg. A kihallgatott tanuk és elmeszkértők véleménye alapján az esküdtsek dönti el: elmebajos-e Scott vagy sem? Az ügyészség tanui és szakértői természetesen azt erősítik, hogy Scott épelméjű, a védelméi pedig ennek ellenkezőjét.

A GÖRÖG KORMÁNY LE AKARJA SZÁLLÍTANI A KATONAI SZOLGÁLATI IDŐT

Athénből jelentik: A kormány azt tervezi, hogy a katonai védkötelezettséget két évről egyre szállítja le. Ennek az intézkedésnek előkészítésére október 1-én be fogják hívni a jövő évi korosztályt és elbocsátják a tavaly behívott katonákat.

KÉTSZERESÉRE EMELIK AMUNDSEN NEMZETI AJÁNDÉKÁT

Oslo-i jelentés szerint a norvég törvényhozás vita nélkül két szavazat ellenében elfogadta azt az indítványt, amelynek értelmében az Amundsennek adott évi nemzeti ajándék összegét 6000 koronáról felemelik 12,000 norvég koronára.

KICSIT MEKÉSETT KEDVES LEVELEK

A canadai Edmontonon Peter Gunn sheriff most kapott egy levelet, amelyben egy McDonald nevű ur arról értesít, hogy "értékes szentelték adatai elismeréséül" a havi fizetését öt dollárral fel emeli. A levél azonban kicsit késett, ugyanígy, hogy azóta Peter Gunnak a haju megöszült, a levélíró pedig a sirba került. A levél ugyanis ezelőtt harminc évvel íródott, 1896 január 6-án, valahogy időközben elkallódott, s a lelkiismeretes posta a levél megkerülése után kikutatva a címzettet és kézbesítette neki a fontos értesítést.

NAPPAL ISKOLÁSFIUK, ÉJJELE BETÖRŐK

A michigani Muskegon rendőrsége focballjátésközben tartóztatott le két fiut, az ottani High School növendékeit, ama gyanu alapján, hogy ők voltak a tettesei az utóbbi időben számos üzletbe történt betöréseknek. A fiuk, Herbert Hammond és Linfred Standley, töredelmesen beismerték, hogy két hét óta 12 betörést követtek el, s a rablott értékeket az erdőben rejtették el.

A GÖRÖG KORMÁNY LE AKARJA SZÁLLÍTANI A KATONAI SZOLGÁLATI IDŐT

Athénből jelentik: A kormány azt tervezi, hogy a katonai védkötelezettséget két évről egyre szállítja le. Ennek az intézkedésnek előkészítésére október 1-én be fogják hívni a jövő évi korosztályt és elbocsátják a tavaly behívott katonákat.

KÉTSZERESÉRE EMELIK AMUNDSEN NEMZETI AJÁNDÉKÁT

Oslo-i jelentés szerint a norvég törvényhozás vita nélkül két szavazat ellenében elfogadta azt az indítványt, amelynek értelmében az Amundsennek adott évi nemzeti ajándék összegét 6000 koronáról felemelik 12,000 norvég koronára.

Ordögi gonosztevő a "tudomány mártirja"

A californiai rendőrség országosan körözötteti a tudós vegyész, akiről azt hitték, hogy a tudományos kutatásai közben történt robbanás áldozata lett, mint gyilkost

A californiai Martinez városi rendőrsége, bírói elfogató parancs alapján, országosan körözti Charles Henry Schwartz vegyész mérnököt, a Pacific Cellulose Company vezérigazgatóját, akiről azt hitték, hogy a gyár kísérleti laboratóriumában történt robbanás áldozata lett. Az a laboratórium, amelyben Schwartz dolgozni szokott, titokzatos módon kigyulladt, s a lángok olya gyorsan terjedtek, hogy a gyár tüzoltósága nem tudta a tüzet megfékezni. A városi tüzoltók közül ketten behatoltak a laboratóriumba, s kihozták egy embert, aki Schwartz ruhájába volt öltözve, s minden tekintetben hasonlított hozzá, de arca felismerhetetlen volt, annyira össze volt égetve. De nem a lángoktól, hanem valószínűleg robbanástól, annak a lombkának a felrobbanásától, mellyel éppen kísérletezett. A rendőrségnek legalább ez volt a jogos feltevése.

A szerencsétlenségről részletesen beszámoltak a lapok, s meleg sorokat szenteltek Schwartz emlékének, mint akit tudományozója őt meg, s akit ezért joggal lehet az emberi haladás és a tudomány mártirjának tekinteni. A megindított vizsgálat folyamán Schwartz felesége és J. J. Kleinjung, a Cellulose Company részvénytársaság elnöke határozottan megállapították a hulla személyazonosságát, azt, t. i., hogy az elszenesedett arcu hulla Schwartzé volt, s a hatóság már meg is adta a temetési engedélyt, a mikor valaki a gyári munkások közül jelentkezett az ügyészségnek, s azt állította, hogy a felrobbant laboratóriumban talált hulla nem Schwartzé, hanem egy Joseph Rodriguez nevű mexicói munkásé.

Az ügyészség erre felfüggesztette a temetési engedélyt; de amikor a hullát újra megvizsgálták, a gyár vezetősége bemutatott az ügyészségnek azt a Rodriguez nevű munkást, akit a feljelentő a hullában felismerni vélte. A hatóság mindamellett gyanusnak találta a dolgot, s csakhamar bizonyítékokat lett arra nézve, hogy a hulla nem Schwartzé igazgató. De Schwartzot a robbanás előtt pár perccel még látta az éjjeli waterman, hová tűnhetett hát?

Az ügyészség megállapította, hogy Schwartz élete 190,000 dollárra volt biztosítva a felesége és Kleinjung president javára; ezeknek tehát érdekében állott az agnoszkálás. Az is csakhamar megállapított nyert, hogy az ismeretlen ember hulla volt már, amikor a robbanás történt, tehát mindenes bizonnyal Schwartz ölte meg, aztán ráadta a saját ruháját, gyűrűjét, eltorzította a hulla arcát és utána felgyújtotta a laboratóriumot. Erre adta ki a bíróság az elfogató parancsot Schwartz ellen, aki titokzatos módon eltűnt. Az ismeretlen ember hulláját San Franciscoba vitték, s az ottani tetemnézőben tartják pár hétig, hátha időközben sikerül agnoszkálni. — Mrs. Schwartz mindamellett állhatatosan állítja, hogy a hulla az ő férjé. Bonyolítja az ügyet, hogy az állítólagos Rodriguez nevű mexicói is eltűnt időközben.

A hatóság egyuttal a részvénytasaság ügyeit is beható vizsgálat alá vette.

A legjobb detektív a világon: a véletlen

Megkerült a fegyházból megszökött negyedik rab is. — Az országsszerte hajszolt veszedelmes gonosztevő, Hardy, Arizonában élő feleséjét látogatta meg, titokban. — Véletlenül bukkant rá egy detektív

CSINOS ÖRÖKSÉGI ADÓ

Most aztán hire jön, hogy Vance Hardy az arkansasi Joe (Folytatás a 7-ik oldalon.)

MAGYAR HIRLAP
 A HETI-HELYETI
 ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
 Address - Cím: 501 LARNED ST., cor. 1st St., Detroit, Mich.
 Publisher: **Feder Antal** Editor: **Márk Béla**
 Kladó Szerkesztő
RATES OF SUBSCRIPTION - ELŐFIZETÉSI ÁR:
 \$2.50 per year - egy évre. Canadában: \$4 a year - egy évre
 \$1.50 a half year - félévre. \$2.00 a half year - félévre
 Entered as second class mail matter at the Post Office at Detroit, Michigan.

A CSODA

— IGAZ TÖRTÉNET —

Sajnos, a mai istentől-eltulgaszkodott világban még a legjamborabb olvasó is sokkal hitetlenebb, hogyesen tulságosan sziveen fogadná az olyan kegyes történeteket, amelyekben természetfölötti eseményekről — csodákról — esik szó. Ma már három napig sem tart a csoda. Egyszerűen nem hiszik el az ilyesmit. Ezért tartottam szükségesnek már eleve megjegyezni, hogy alább egy igaz történetet akarok elbeszélni, magából a való életből merítve. Igaz, nem egészen friss, a világábróu kellős-közepén történt, de a dubrovnikai Mária-szobor csodája most éppen aktuális teszi.

A csoda ott kezdődött, hogy amikor a 86-os közösök egyik zászlóalja az olasz fronton táborozott, Kovács János tizedes feltűnő buzgalommal kezdte látogatni a közeli kápolnát. Ez hamar szemet szurt a legény-ségnek, mert a tizedes azelőtt nem volt éppen kegyes hajlandóságának nevezhető. Kedvence nótája volt ugyan már régebben is az "Elmegyek a templom előtt" kezdetű népdal. (Sas Ignác zeneszerzőtől) de a nóta első sorában lefektetett elvekhez Kovács szó szerint ragaszkodott és korábban sohasem ment be a templomba, hanem mindig csak elment mellette. A szóbanforgó kápolnával azonban — mint már említettem — kivétellett. Ezt a kivételt esetleg betűszerint is lehet érteni, már tudnillik ha az ember szkeptikusabb a csodák tekintetében, mint a hadosztálybíró. Tudnillik a kápolna főbűvészeinek, a csodátevő Mária-szobornak elttint Kovács tizedes egyik látogatója alkalmával mind a két szemre. Notabene a szemek igazgyöngyöböl voltak. A sekrestyés hamar észrevette, hogy a Szűzanyának hibázik a szeme világa és panaszt tett emiatt a parancsnokságnál. A gyantú Kovács János tizedesre esett; megmozdított és meg is találta mondurja zsebében a két igazgyöngyöt.

A pénz 1925-ben

Budapest, július.

Minő nyomorúság, hogy ilyet is meg kell érni! Tessék idefigyeln! Szánáló urak, pénzügyi irányítók, kegyetlen és kegyes szívi publikum, tessék besétálni! Érzékeny lelkű költők: előre! Selyemharisnyás, zsekre!

A Kossuth Lajos utca egy elegáns palotájának kapujában rokkant guggol. Ezt a finom kifejezést csupán az érzékenyebb olvasó kedvéért használom. Mert ha jól megérezed az illető rokkantát, megláthatod, hogy kénytelenség nála ez a guggolás, mivelhogynincs lába. Egy lába sincs. Mingyárt a többi lábát is lába. Tehát helyesebben: a lába esonkáján ül. A mellén ovális sárga pléhtáblán a száma, a melyet nem árulok el, nem akarom őt kompromitálni.

Most elegáns és intelligens fiatal ur megy arra. Karján finom bambuszbot, kezében nagyul összehajtott sárga kesztyű. Nagyon rendes, finom külsejű, de nem amolyan monokli. Rendes, jókölűje fiatal ember, aki sétálni ment az utcára. Magál a lába esonkáján esukáló lény előtt. Szinte gyöke

A növények szénsav-fogyasztása

Az állat- és embervilág élete tulajdonképpen vegyfolyamat: táplálékaikat elégitik a levegő oxigénjének felhasználásával s a végtermékek között megtaláljuk azt a szénsavat, amelyet viszont a növények használnak föl a maguk szervezetének fölépítésére. Csodákkal teli ez a körforgalom s ha csak magára a növények szénsavszimilációjára gondolunk, hogy miként tudnak egy-gazalaku anyagból, a szénsavból, amelyben csak szén és oxigén van, olyan komplikált anyagokat felépíteni, mint a keményítő, cukrok, fehérjék és vitamink, akkor bámulva állunk meg a természet tökéletes laboratóriuma előtt. A levegőben elenyésző csekély szén sav van, mindössze 0.03—0.04 térfogatszázalék, azonban az atmoszféra kiterjedését tekintetbe véve, a levegőben tény-leg körülbelül 30 billió mázas szénsav van. A levegő átlagos szénsavtartalma állandóan egyértékűnek tekinthető mert a növényi asszimiláció ezt mint egy szabályozza. Abban a szüntetikus munkában, melyel a növények komplikált szénhidrogénvegyületeiket fölépítik, az első lépés kétszegtelenül a szénsav növényi abszorbeiója Spoehr és Gee legújabb vizsgálatai szerint, akik "Heliantus"-levelekké végezték kísérleteiket, tizakkora, mintha a kísérleti levelekben foglalt vízmennyiség egyedül abszorbeálna a szénsavat. Az ezt követeték ezek a kutatók, hogy az atmoszféra szénsavját a növények hasonlóan kötik meg, mint ahogy az emlősök vére fölveszi a szénsavat. A fény, mely tele van vegyi reakciókat elősegítő és serkentő sugarakkal, a növények zöld festékének, a chlorophyllnak közvetítésével megindítja a szénsav asszimilációját, amelyről azonban közelebbit már keveset tudunk. Sax vizsgálatai szerint keményítő képződik, s tény, hogy este — a napi munka eredménye gyanánt — a levelek sok keményítőt tartalmaznak. Reggel a keményítő-tartalom pedig nulla. Éjszaka tudnillik a levelekben a nap-pal képződött keményítő oldatba megy, elcukrosodik s elvándorol a növény vércirkonyes keresztül oda, ahol tartalékokat tesz félre a növény: mag, gyümölcs, gyökérzet vagy a törzs felé. Sax behozonyította, hogy a tökével kémiai összetétele este más, mint reggel. Chibnall Londonban most mutatta ki legutóbb, hogy a kuszóbab levelekké fehértartalmá éjjel leveszedik. A levegő szénsavjának a növények által történő megkötés, a növények levegőtől való táplálkozása, semmi esetre sem megy azért ilyen egyszerűen végbe, hanem egy sereg vegyfolyamat misztikumán keresztül s még ugyancsak jó időbe fog tartani, míg pontos bepillantásunk lesz abba a mechanizmusba, melyről csak telegramstílusban mondhatjuk, hogy a növény szénsava vesz fel és oxigént lélekkiz.

Dr. M. E. KOHN
 5100 West Jefferson Ave
RENDELŐ ÓRÁK:
 d. n. 1—9-ig, este 7—9-ig
 Telefon:
 IZODA: CEDAR 1890
 LAKAS: LAFAYETTE 5778

FODOR DEZSŐ
 Ghazai képzottségű
ÓRÁS-ÉS ÉKSZERÉSZ
 5124 W. JEFFERSON AVE.

DR. STEINBERGER JENŐ
 a budapesti Szt. Rókus kórház volt orvosa
7016 W. JEFFERSON AVE.
 a László szanatórium felett rendel
 TELEFON: CEDAR 3255.

Dr. Gáldonyi
 a budapesti Tudomány Egyetem v. orvosa
SZÜLESMESTER, NŐGYÓGYÁSZ
 Rendelő:
 7862 WEST JEFFERSON AVE.
 Peoples State Bank épület
 CEDAR 0965.
 Lakás:
 1802 CENTRAL AVENUE
 CEDAR: 4964-R.

KISS EMIL BANKHÁZA
 A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője
 AZ Szakamerikai Egyesült Államok területén
 UJ CIMUNK
 FOURTH AVE. at 9th ST. NEW YORK
 ALAPTITVA 25 EV ELŐTT

Balkányi
 FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME
 8014 W. Jefferson
 DETROIT, MICH.

MAGYAR KÖZJEGYZŐI HIVATAL
HAJÓJEGYEK PÉNZKÜLDÉS
HIRSCHFELD BROTHERS
 7724 W. JEFFERSON AVE., DELRAY, Detroit, Mich.

Dr. John R. Pear
 FOGORVOS
 7702 WEST JEFFERSON AVENUE.
 MAGYARUL BESZÉLÜNK
 RENDELŐ ÓRÁK: Déllelőtt 9 órától este 8 óráig

HA A HÁZÁT AKARJA FESTETNI
 VAGY A SZOBÁJÁT TAPÉTÁZTATNI, MI ELVÁL-LALJUK A LEHETŐ LEGOLCSÓBB ÁRON.
 Ha nincs elég késszépse, ne felejtse el, hogy nálunk jó az Ön hitelt, csak forduljon bizalommal hozzánk. Nálunk gyári áron vásárolhat kicsiben is. A legjobb minőségű festékek Állandóan raktáron vannak. Tapeták őrias választékban, minden áron.
IDEAL WALL PAPER AND PAINT COMPANY
 8532 WEST JEFFERSON AVENUE. Detroit, Mich.

A LEGJOBBAN BERENDEZETT V A S-ÉS FESTÉKKERESKEDÉS
 A WEST SIDEON A
GEGUS TESTVÉREK ÜZLETE
 8130 WEST JEFFERSON AVENUE
 HA BARMIRE SZUKSÁGÉ VAN, A LEGGYORSABBAN 38 A LEGJUTANYOSABB ÁRAN SZEREZHETI BE.
 PHONE: CEDAR 1184. SZABOTT AR MINDENKINEK!

Detroiti egyedüli MAGYAR FOGORVOS
Dr. H. W. Kohn
 RENDELŐ ÓRÁK: Reggel 9 órától este 8 óráig.
 5100 W. JEFFERSON AVE. PHONE: CEDAR 1890.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR
 Temetéseket elvállal a legúj-nyosabból a leggyorsabbig a legjutányosabb árakban
Biczó és Társa
 8027 West Jefferson Avenue, Detroit, Michigan
 Telefon Cedar 176.

DELRAY Insurance Agency
 15 erős biztosító társaság képviselője, melyek biztosas megvélik ügyfeleiket
TÜZ, ÉLET, BAJSEBET AU-TOMOBIL, ÜVEG, BETÖRES BIZTOSÍTÁS
 9005 West Jefferson Avenue
 Peabody Bank Building
 CEDAR 578.

KULACS GÁSPAR
 Delray legjobb VILLANYSZERELŐJE
 8640 DEARBORN AVENUE
 Phone Cedar 3126
 Kérjen tölem költségtérít, mielőtt bárkit megbíz a be-vezetéssel!
 DRÓTNELKÜLI TELEFON és KELLEKÉK KAPHATOK Villanyszerelést 7 havi lef-zetése elvállalunk

GARAGE
 Szakszerű javításokat bármilyen autón, mérsékelt áron elvállalok, ugyiszként áron töltés és javítást. Raktáron vannak új Bateryk, melyet olcsón és jóállás mellett adunk.
D E L R A Y GARAGE
 SVENBODR ÉS HORVATH
 820 GARY STREET
 Telefon: CEDAR 0471.

Stone Henrik
 GYÖVEDÉS JOGTANÁCSOS
 Városi irodája:
 315 LIGHTNER BUILDING
 242 LAVAYETTE BOULEVARD
 (a fő-postától szemben)
 Irodai órák:
 Reggel 9 órától délután 5:30-ig
 Telefon: CADILLAC 0676.
 Delray-i iroda:
 1082 WATERMAN AVENUE.
 Irodai órák:
 Este 7 órától 9 óráig.
 Telefon: CEDAR 5111-W.

A gázszol-gáltatás ára

Több mint hárombillió dollárt költöttek Amerikában a gázszol-gáltatásra.
 Ez, a számítások szerint annyit jelent, hogy minden lélekre férfi nő és gyermeket beleszámítva, \$28 dollár esik a gázszolgáltatásra, ami olyan nagy kényelmet jelent mindenkinek.
 Ez a nagyszerű intézmény lega-lább a lakosság felét látja el gáz-zal, ami olcsó és mindig készen van.

Ha elgondolja az ember, milyen hallatlan összegekbe kerül a társaságának a gázszolgáltatás és a fogyasztó számára milyen nagy előnyöket jelent, joggal tehet-jük fel a kérdést: — milyen más szolgálathoz juthat még ilyen olcsón az ember?

DETROIT CITY GAS CO.
 Chas. W. Bennett, alelnök és manager

Barmok felelőssége

KORSZAKOS újítást vezetett a jogszolgáltatásba James O'Toole chicagói rendőrbíró. Súlyos testi sértés vétsége címén tíz napi fogházra ítélte egy állatot. Hogy precízebbek legyünk: egy majmot.

A majom megtámadott egy embert, aki leereszkedett pajtaszkodott vele. A majom egy olasz kintornásnak a tulajdo-na, s művelt, jól nevelt és ko-moly gondolkodású teremtet, aki kitűnően tud táncolni, ille-delmesen kalapot emel köszö-neté jeléül mindenkinek aki pénz-darabot dob a gazdája kalap-jába, hálás grimaszokat is vág hozzá; lojalis a gazdájához, akinek segít a kenyérrét megke-rezni, megbízható és becsüle-tes, aki soha el nem sikkaszt azokból a pennykből, amik a kalap mellé esnek, s neki kell felszedgetni.

A másik tulajdonához pedig a világot sem nyúlta. Szóval: lelkes tisztelője a tulajdonjog-nak és erkölcsi rendűnknek. Azokhoz a jól nevelt és civi-lizált majmokhoz tartozik, akik-ben még a szeméremérzet is jobban ki van fejlődve, mint az állatkertben mutogatott faj-testvéreiről, akik pajkoskossá-gokkal néha igen kínos zavarba hozták az őket megbámuló hölgyközönséget.

Mégis meggyűlt a baja a tör-vényeinkkel. A dolog úgy tört-ént, hogy a szóbanforgó le-ereszkedő, természetű férfi-fülyt olasz tréfát ütött vele, ami, melyen sértette majom méltó-ságában, s ezért hirtelen, de jogos haragjában, alaposan megharagpta. Elvégre az lehet igaz szellemes tréfa, ha egy majomnak villamos dugaszt adunk, s édesen felkaocgunk, ha az, cukorkának véve a du-gót, beleharap, de majomszem-pontból korántsem az. Ezért az izetlen tréfiért jól meg is büntette a pajkoskedvű férfi-út. Az persze felordított, s meg akarta verni a majom gazdáját. A lármas veszekedésre elő-került egy rendőr, aki az egész társaságot, a majmot, a gaz-dáját és a sértett félt be akar-ta vinni a rendőrségre. A ma-jom azonban nem akart a rend-őrségre menni. Ez a majom nem szereti a rendőröket, sem egyenként, sem testületileg. A rendőr felkapta "Phyllist" — ez a delikvens neve — és magával cipelte. Phyllis erre iszonytu dühbe gurult, s be-lemertette fogait a rendőr karjába.

A megharagott két ember azonban nem a majom, hanem a gazdája, szegény John Con-zono, ellen emelt panaszt, mert szerintük ő felelős Phyllis fe-lelőtlenkedéséért. James O'Toole bíró, amikor a tényállást előadták, összeracolta a hom-lokát, egy ideig elgondolko-zott, (talán, mint a daytoni bíró, magában az Eghez is fel-fohászzkodott inspirációtért) aztán nagy bölcsen így szólt:

"Ha ez a harapós személy annyira közel áll az emberi teremtettséghez, mint sokan tartják, akkor felelősségre vonható a törvényszegésért, vagyis a tör-vényünk paragrafusai alkalmazatók ó rá is. Ennek foly-tán én ezt a Phyllis nevű nő-személyt tíznapos fogházra ítél-tem, melyet kutyakertekben kell kitöltenie."

Amint kitétezik: a bíró rög-tön észrevette a "vádolt" ne-mét is. Ez lehet az oka, hogy sokkal enyhébb büntetéssel sú-jtotta Phyllist, mint ha vélet-lenül az erősebbik nemhez tar-tozott volna. Hiába, a lovagias szellem még a törvény betüi-nél is erősebb...

E kedves kis chicagói törté-net eszünkbe juttatja azt a ber-

lini hirt, melyet a tegnapi la-pokban olvastunk. A hír egy kutyáról szól, s annyira fan-tasztikusnak tetszik, hogy jog-gal lehet a hitelenségében ké-ltelkedni, — noha nem hitetel-len. A szóbanforgó kutya a felett való elkeseredésében, hogy a gazdái, egy idősebb há-zaspár, egy csecsemőt fogad-tak örökbe a lelenchából, s azóta őt, az otthon addig de-delgetett kedvenőt, elhanya-golták: egy őrizenlen percben átharapta a kicsike tortkát és megölte.

Ez a borzalmas história meg-történhetett; mert hisz ehhez hasonló esetekre már volt pél-dá; meg aztán, a kutya legki-emelkedőbb jellemtulajdonsá-ga tudvalevően az irigység. Mert hogy a kutyának jelleme van, azt nem kell senkinek bi-zonyítani. Ép úgy van jelle-me, jó és rossz lelki tulajdon-ságai, mint az embernek. A külömböcs csak az, hogy az emberi jellemben rendszerint a rossz vonások dominálnak; de a kutyában nincs meg (vagy ha igen, hát sokkal kisebb mé-rtékben) pl. a kapzsiság, vér-szomj, gyűlölködés, bosszu-szomj, hatalmi vágy, kegyet-lenség, hiálátlanság, képmuta-tás, igaztalanság, stb.

A kérdés tehát: mi történt ezek után ezzel a gonosz kutyateremtéssel? Miképpen bünteték meg? Well, talán agyon-lőtték. Ha ezt tették a néme-tek, jól tették. Egy kutyával több vagy kevesebb, ki bánja? Elvégre talán még a jó kutyá-ból is tulontul sok van, — hiszen tulajdonképpen "para-zita" az egész kutyafaj. Az ember tartja el, vagy érzélos szeszélyből, vagy azért, mert valami kis ellenértéket — "házorvást" — kap tőle. De az olyan eb, amely úgy őrzi a házat, hogy megöli a bébit: az érdemel-e más, mint hogy lepuftassák?

Abban azonban egész bisto-sak vagyunk, hogy a berlini kutyát nem vonták "bűnvádi felelősségre". Pedig talán ép-pen a bölcskedésre és lélek-elemzésre hajlamos németek te-hették meg ezt legkönnyebben. Be lehetne szepen bizonyítani, hogy a kutyának nemcsak esze, de fejlett "erkölcsi érzéke" is van. Tehát az ily egyszerű büntetés, minden ceremónia nélküli lepuftatás, tul enyhe, tulkönyörületlen volna ilyen rettentő bünténnyel szemben. Csak hogy a németek nem haj-landók kinevetetni magukat.

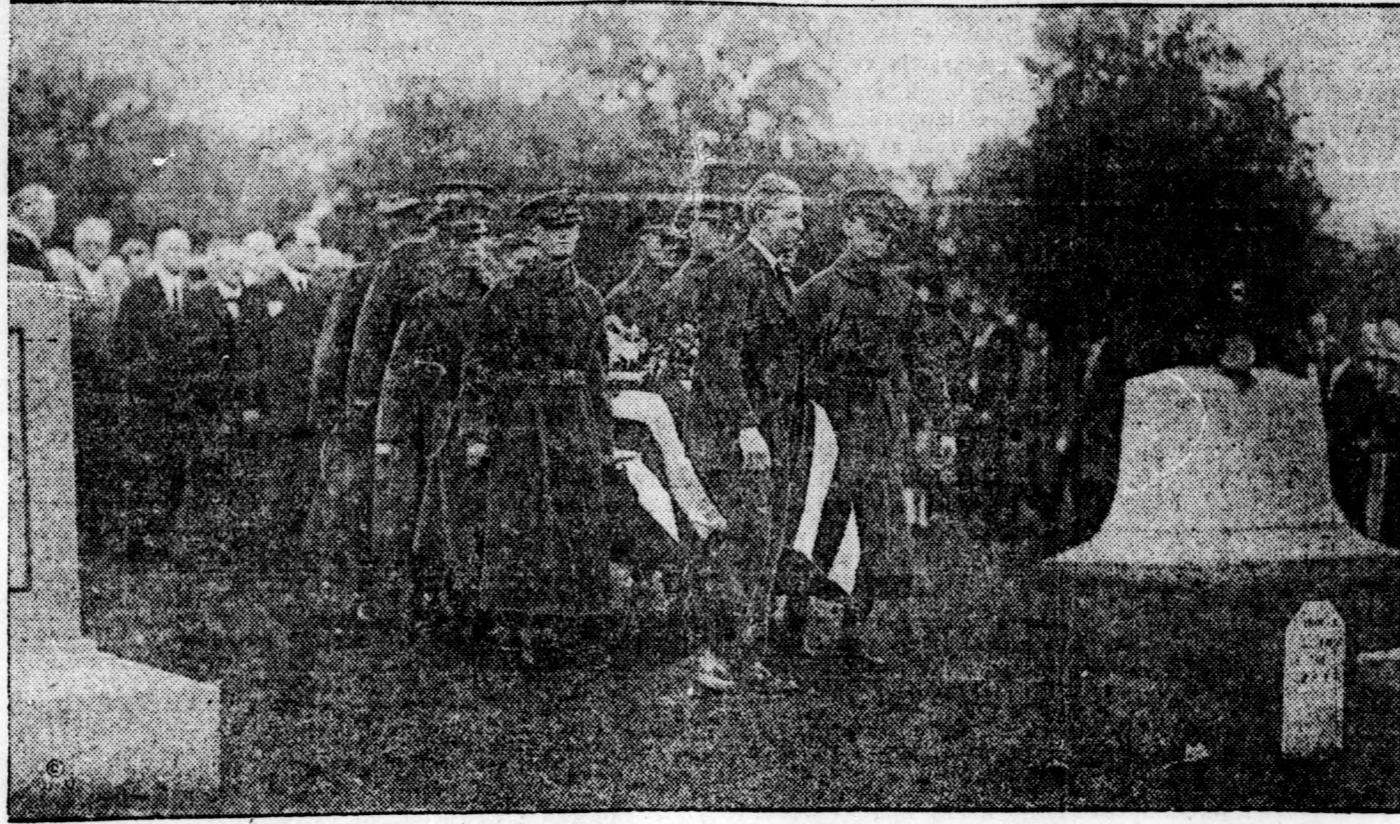
Bezeg történt volna csak valahol Amerikában ez a do-log, az ebadta gaz gyilkos nem vitte volna el ily szárazon. Bi-zonyára akadna a chicagói bírő-hoz hasonló bölcs jo-gász, aki felhasználná az eset-et, hogy elrettentő példával szolgáljon a kutyatársadalom-nak, s el vegye kicsit a ked-vüket a vérengzésre is képes irigykedéstől. Az erkölcsi vi-lágrendet senki sem gyalázhat-ja meg bosszulatlanul! Még egy majom, vagy kutya sem. Egyszerű fölbőlés tehát célsze-rűtlen lenne. A siralomház bor-zalmasai és a bitófa szörnyűségei a legenyhébb büntetés, amit a társadalom ily veszedelmes el-lenségei érdemelnek, legyen az ember, vagy állat, mindaddig, amíg "erkölcsi érzéke" van, s tud külömböcsöt tenni a jó és rossz között — állapotán meg a szigorú bíró.

Csak egy esetben menekül-hetne meg ilyen bírói szék előtt a bitófa alól a berlini kuty-a. Ha volna elég pénze, ki-váló elmeszakértőket fogad-hatna, akik megmagyaráznák, hogy a kutya beszámíthatósá-ga néha korlátoltabb, mint az embereké...

AMIRŐL AZ UJSÁGOK IRNAK

Miss Marguerite Nungesser, newarki szépség; az Ashbury Parkban tartott "béli-parádn" Flora hercegnő személyestője

Bryant az amerikai hős katonák arlingtoni temetőjében helyezték nyugalomra. Igaz ugyan, hogy az egykori vitéző ezredből destruktív haszáruló pacifista lett, de ezt az egyetlen gyengességét elnézték és megbocsátották neki.

Mabel Normand, az egykor annyira kedvelt mozicsillag, akinek a nevére szerelmi botrányokba keveredett, s e miatt nem tudott többé szerződéshez jutni, most a színpadon próbálja visszahódítani az erkölcsös közönséget.

Egy new yorki leányzó, aki Nadja álnév alatt nagy sikereket arat Párisban mint táncosnő, de a családi nevét nem akarja elárulni.

Kalandvágó amerikaiak, akik a francia hadseregben tíz cent naplönegért segítettek a függetlenségükért harcoló möröket mészárolni; de az emberirtás "fun"-ja bőségesen kárpótolja őket a zsold jelentéktelenségéért.

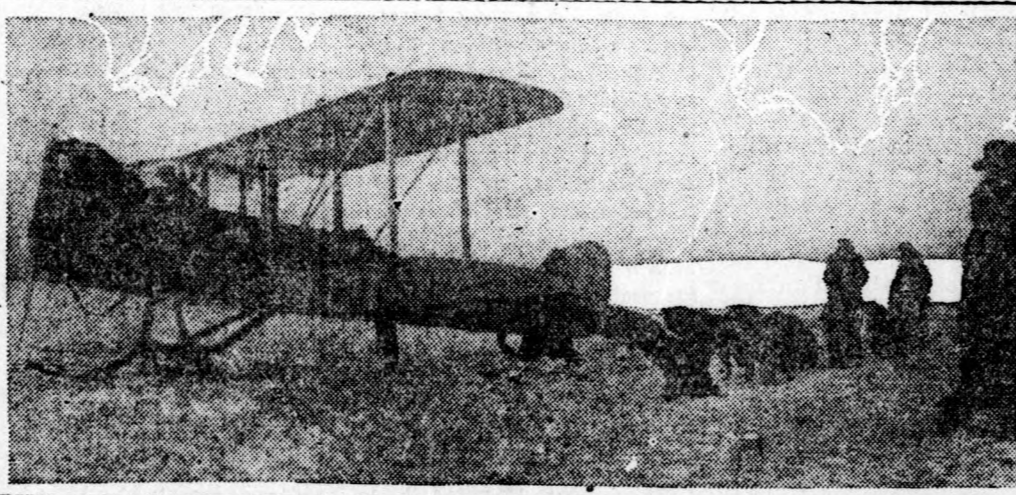
Ez a jóállású hölgy, Maxine Leister, csak 15 éves, a már is a világ egyik legjobb uszója.

Thomas Thompson 48 éves cincinatti ember Bryan utasításához híven oly szorosán értelmezte az Irást, hogy levágatta egy géppel a jobbkarját, mert az "sértette őt"

Miss Blanche Cavitt, egy fiatal amerikai leány, jeles vegyész, aki egy újfajta finom parfümöt készített, mely a párisi parfümkiállítás első díjat nyert. Azt hiszik, hogy a "Blanche-parfum" lesz a jövő szezon legdivatosabb illatszere világszerte

Ilyen repülőgépek viszik Alaskában a U. S. postát

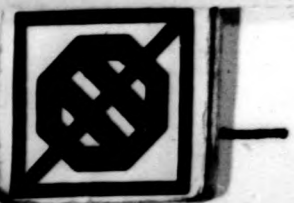
Az elhunyt fundamentalista apostol, Bryan, nővérei, akik meg vannak róla győződve, hogy fivérük felhasználja befolyását az Égben a végtételt allettetésére

Lakehurst, a U. S. tengerészet léghajó állomása, madártávlatból

A bottlegger-iparágat erősen kezdi szorítani a prohibíciós csizma

Egy óra Szepesi stúdiójában

Égészen európai szabású ház: 2156 East Jefferson Ave., lehetne Párisban is, Pesten is, falépítők vezetnek fel az emeletre, ahol egy keskeny kis négyjegyű látom, hogy jó helyen járók: Szepesi Zoltán.

Szepesi Zoltán nevét jól ismerik a detroiti magyarok, az angol újságokban is gyakran lehet találkozni a nevével, a nagy michigani kiállítás díjat nyert egyik képével, a detroiti múzeum tulajdonában is vannak Szepesi-képek, kiváncsi voltam, hogyan fest közelről a művész, otthon, festőszobájában, a stúdiójában, munka közben. Ezért nem is jelentettem be előre látogatásomat.

Szepesi Zoltán, meglepően fiatal, magas, barna, nagyon szimpatikus ember, a szavai, mozdulatai biztosak, természetesen és látogatónak az ötödik percben már az az érzés, mintha hosszú-hosszú éveket ismerné. Szeretni kell ezt a Szepesit, ezt a fiatal, lelkes, ragyogószemű embert, ezt a festőt.

Ahogy körültekintek a stúdióban az első érzés csalódás. Többet vártam. Képek, mindenütt képek a falon, a földön, még a mennyezeten is, de nem a művész biztos keze festette a vonásokat. Nem kiforrott művész Szepesi — gondolom — hiszen olyan ez a stúdió, az ő stúdiója, mintha huszan álltak volna össze megfesteni a képeket.

Szepesi észreveszi rajtam, hogy nem vagyok valami nagy elragadtatva, mosolyogva mondja: "Ezek a tanítványaim dolgai. Ha akarja bevezethetem a szentélybe". Elszégyellem magam, hiszen észrevehettek volna magamtól is.

És aztán néhány perc alatt benn vagyunk a "szentélyben".

Azt hiszem, nem is tudás, ahogy Szepesi mosolyogva "szentélynek" nevezi a saját stúdióját. A szoba kicsi, az első pillanában az az érzés az embernek, hogy jó volna itt.

AZ ITAL ALDOZATA

Michael Chech, 28 esztendő detroiti lakos két esztendővel ezelőtt nősült és a házasságnak nagyrészt az volt az oka, hogy azt hitte a felesége kegyességével meg tud szabadulni bizonyu szenvedélyétől. Mert Michael ivott mértéklenül, állandóan, állásokat, üzletet vezetett el a mértékellen ivás következtében, hasztalan, nem tudott leszokni róla.

A felesége megpróbált mindent, hogy urát meggyógyítsa, hősies önfeláldozással tűrte a mindig részeg ember szezályeit, mert hitt abban, hogy rövidesen meg fog változni minden, nem lehet az, hogy az ő férje, aki olyan szép és olyan fiatal, áldozata, rabja legyen a borzalmas pálinkának.

Néhány héttel ezelőtt aztán úgy látszott, hogy minden a rendes kerékvágásba fordult, mert hosszú idő óta először teljesen józan volt Mihály egész nap. Sok szóval, boldog böszeszéssel magyarázta a feleségnek, hogy ezután így lesz minden nap, hogy soha többé nem nyúl italhoz, már csak a gyerek kedvéért sem, ne mondassák az iskolában a kis pajtások, hogy részeges disznó az apja.

RAZZIA A KLUBHÁZBAN

Névtelen feljelentés alapján múlt este prohibíciós detektívök hatoltak be a Detroit Commercial Club 301 East Warren avenuei helyiségébe, ahol nagy mennyiségű pálinkát, bort, söröfoglaltak le és megalázták a klub 500 tagjának a névsorát is. Kivülről a hely úgy nézett ki, mintha egy lakás lenne, melynek tulajdonosai elmentek nyaralni és ezért van zárva.

Belsőről azonban pazar fényűzéssel berendezett bár volt, hatalmas báterem és minden elképzelhető kényelem. A klubnak csak gazdag emberek voltak tagjai — mint ez az elkövetett látogatás kiderült — akik havonta fizették a pálinkaszámlájukat.

Homér Mallow, 33 éves, detroiti lakos az egyetlen, akit eddig letartóztattak. Mallow bevallotta, hogy az egész klubnak ő a tulajdonosa és tulajdonképpen klubról szó sincs, mert a hely rendes üzlet, ahol pálinkát szoktak árulni. A névsorát nem tudott bővebb felvilágosítást adni, a magát tulajdonosnak valló Mallow és így a "tagok" ellen is megindult az eljárás a prohibíciós törvények megsértése miatt.

ROBBAN A BOMBA

Kínos meglepetésre ébredtek múlt hajnalban a 6468 Gratiot avenuei ház lakói. A meglepetést egy bomba okozta, ami a fenti ház mellett, az Enterprise Electric Company kapujában robbant fel és a környék ablakait összetörte és a gyárban is érzékeny károkat okozott.

A rendőrség megindította a nyomozást a szokatlan merénylet ügyében és annak a vélemények adott kifejezést, hogy a bombát a helyzettel előgedetlen munkások helyezték el a gyárkapuban, hogy ezzel is megmutassák hatalmukat. A rendőrség ezt a gyanút csak feltételese formában közele és nem lehetetlen, hogy csak azért, hogy az igazi bűnösök abban a hitben éljenek, hogy hamis nyomom keresik őket.

SZEMÉLYI HIREK

KISZELA PÁL, a közismert delrayi üzletember, aki már tizenkét esztendő óta árul telkeket a detroiti magyarságnak, az utolsó öt esztendőben a Bolla és Fia cégénél volt alkalmazásban, mint a real estate osztály vezetője. Most Kiszela Pál kilépett a Bolla és Fia cég kötelékéből és nagyszerű képességeire, nagy ismerettségére való tekintettel alkalmazást kapott a híres FERENCI JÁNOS és TÁRSA cégnél, 7856 West Jefferson Ave., ahol Kiszela Pál közvetlenül Ferenci alatt fog dolgozni. Azok, akik ismerik Kiszela Pált, tudják, hogy a változás, csak helyváltoztatást jelenthet, mert az új cég kötelékében is azok, akik eladni, venni, vagy becsesélni akarnak ingatlanokat, az új helyen is éppen olyan bizalommal fordulhatnak hozzá, mint még akkor a Bolla és Fia cégnél dolgozott.

PÓK-CSIPÉS ÖLTE MEG

Hammonton, N. J. — A közelben levő Boy Scouts nyaralótelepen Le Roy Letts, 12 éves fiú pókcsipés következtében vérmérgezésben kiszvenedett. A fiúcska apja, Rev. Charles Letts, akkor ért a fiúcskájához, amikor az már haldoklott. A fiú utolsó kívánsága az volt, hogy az apja kereselje meg, hogy biztonságosan menjen haza, akit a mit persze az apja szívesen megeselekedett.

MINDEN NEMZET ESTJE

LESZ AUGUSZTUS 11-ÉN

NAGYSZERÜ THEARLE-DUFFIELD TŰZJÁTÉK ÉS LÁTVÁNYOS FELVONULÁS A DINAN FIELDSÉN

SIX-MILE ROAD ÉS LIVERNOIS AVE.

Sok tonna tüzijáték

1000 JELENET ELEFÁNTCSORDA TEVÉK, KUTYÁK ÉS PONNYK

Úljön villamosra, vagy buszra, melyek közvetlenül odavezetnek a Stadiumba 20.000 idegen születésű detroiti lesz jelen e nagyszerű látványosságon, aug. 11-én

NÉZZE MEG A 'FESTMÉNYEK AZ ÉGBOLTOZATON'

című tüzijátékot, amelyik a világ legszebb tüzijátéka lesz.

100 nagyszerű cirkuszi látványosság

A University of Detroit Alumni Association ellenőrzése alatt

ÉRTESETÉS

A HUNGARIAN AMERICAN CLUB

NAGYTERME ÉS SZINPADA

bankettek, színelőadások és mulatságok részére érbe vehető. Előjegyzések Szatmáry házagnál fogadhatunk el.

Tökéletesen megborotválkozhat

minden nap, ha stropped pengét használ. De csak egyetlen borotva van — a Valet Auto Strop Razor — mely önmaga élesíti a pengét.

\$1-től \$25-ig.

Valet Auto Strop Razor

— önmagát élesíti —

KÖZELFEKŰ LOT-OK

Elsőrendű Subdivision

ELADÁSÁRA AUTOVAL RENDELKEZŐ, ÜGYES ÉS SZORGALMAS

REALESTATE ÜGYNÖKÖKET FELVESZÜNK, AKIK BIZTOS PROPOZÍCIÓVAL JÓ PÉNZT AKARNAK KERESNI

Bolla & Son

REALESTATE DEPARTMENT

7332 WEST JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.

PHONE: CEDAR 0839.

Tűzbiztosítás Baleset-Betegségélyző

Használhat-e ön \$50-tól \$200-ig havonta, ha betegsége miatt nem tudna dolgozni?

Ha gondolt erre valaha és családjáról gondoskodni akar, hogy betegsége esetén nyomorba ne jusson, megteheti, alig pár centjébe kerül naponta. Keresse fel Furst Andor-t, 828 West End Ave. a Magyar Hírlap delray-i irodájában, ahol szívesen szolgál felvilágosítással. — Az iroda nyitva van reggel 9 órától este 9 óráig.

TŰZBIZTOSÍTÁS HÁZRA VAGY BUTORRAI AUTO ÉS ÉLETBIZTOSÍTÁS!

A NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

EGYIKÉ A VILÁG LEGNAGYOBB ÉLETBIZTOSÍTÓ INTÉZETÉNEK

Képviselője:

FURST ANDOR

828 WEST END AVENUE, DELRAY, MICH.

A Magyar Hírlap delray-i irodájában.

NE VEGYEN AUTOMOBILT, MIG VELEM NEM BESZÉLT!

JÓ-E A STUDEBAKER AUTO? — EN ÁRUSITOM! FORDULJON HOZZÁM BIZALOMMAL

A MINDEN NEMZET ESTJE: INDIA

3000 magyar lesz jelen e nagyszerű látványosságnál

Sok ezer magyar lesz jelen az "INDIA" című nagyszerű tüzijáték és cirkuszi látványosságnál, a Thearle-Duffield-féle "MINDEN NEMZET ESTJÉN", augusztus 11-én. A hatalmas U. of D. Stadium a Six Mile Road és Livernois Avenueen lesz a látványosság színhelye. A stadionnak befogadóképessége 20.000 ember és minden valószínűség amellet szól, hogy a hely még így is kicsi lesz a hatalmas tömegek befogadására.

"INDIA" a maga nemében páratlan, egyedülálló látványosság és a befolyó bevételeket hozzáadják ahhoz a \$10.000.000 alaphoz, melynek az a célja, hogy abból új egyetem építsenek Detroitban.

A University of Detroit Alumni rendzte az "INDIA"-t, 150.000 dolláros költséggel és mindenki támogatja őket, aki valamennyire is törődik a mindennél fontosabb kulturális érdekekkel.

Elegendő hely van a stadion környékén, azoknak, akik autókkal érkeznek, akiknek pedig nincs kocsijuk, azok is könnyen megközelíthetik a helyet, mert villamosok és busok közvetlenül a Stadiumig viszik az utasokat.

A FÉRJ SZIVE

Morris Gold, 43 éves detroiti fűszerkereskedő 15 évvel ezelőtt megnősült Chicagóban és nagyon boldog házasságot kötött, fiatal feleségével. A házasságukból hét gyerek született, mikor nyolc évvel ezelőtt leszált Detroitba és itt megismerkedett Edith Goldberggel.

A két ember hamarosan megszerette egymást. Edith Goldberg semmit se tudott a férj múltjáról — és Morris Gold egyszerűen titmárta, még csak el sem bucsuzott a feleségével. Összekötötték Edith Goldberggel, a feleségét és hét gyereket megszakított minden összeköttetést és bár törvényesen nem vette el a második feleségét, példás házasságot éltek és a házasságukból két gyerek is született.

Közben az elhagyott elsőszü feleség anyagi gondokkal küzdött, nem volt aki keressen a hét gyerekre, nem tudta mi van a férjével, még abban sem volt biztos, elhagyta-e, vagy csak egyszerűen meghalt valahol és nem értesítették az esetéről. Nyolc esztendeje nyomozott és nyomoztatott az asszony lankadatlan buzgalommal, de minden erőfeszítés meddőnek bizonyult.

Már-már fél akarta adni a semmi eredménnyel nem kecsegtető harcot, mikor a véletlen férje nyomára vezetett.

Ugy történt a dolog, hogy az elhagyott asszony egyik barátjánője, aki csak fényképről ismerte Morris Goldot, véletlenül — mikor éppen csak néhány napra jött Detroitba — éppen a megszokott férj fűszerüzletében vásárolt meg egytáskát. A nyolc éves fénykép alapján nem ismert fel teljes biztonsággal, de gyanus volt neki a dolog és gyanuja nétt, mikor a férfi feltűnően idegeskedett valahányszor említette Chicago nevét. Az ügyes asszony erre beszélgetni kezdett a fűszerkereskedővel és a beszélgetés hatodik percében valamilyen ürügygel kimondta a volt feleség nevét. Morris Gold elsápadt és megtántorodott, a barátjánő azonban — aki most már biztos volt a dolgában — úgy tett, mintha nem vett volna észre semmit.

Kiment az üzletből, azonnal sürgönyözött az elhagyott asszonynak, aki mindjárt vonatára ült és lejött Detroitba. Tíz perccel később a férj már a rendőrségen volt és most bail nélkül tartják fogva.

KÉSZÜLŐ MULTSÁGOK

AUGUSZTUS 9.ÉN, a Református Egyházat Segélyező Női Egyesület piknikje a trentoni erdő mellett levő Molnár-féle farmon.

AUGUSZTUS 9.ÉN, a Woodmen of the World Highland Parki 215-ik osztálya évszázadi pikniket tart a Rochester Road-on levő Hemrich Parkban.

AUGUSZTUS 9.ÉN, az Ág. Hitv. Ev. Hittközség Oltárregyesületének piknikje a trentoni erdő mellett levő Zeller farmon.

AUGUSZTUS 16.ÁN, a Bridgeporti Rákóczi Egyetlet detroiti 56-ik osztálya pikniket tart a trentoni erdő mellett levő Zeller-féle farmon.

AUGUSZTUS 30.ÁN, a Woodmen Circle 75-ik Highland Parki női osztálya szüreti mulatságot tart a Rochester Roadon levő Hemrich Parkban.

AMERIKAI TUDÓS JUGOSZLÁVIÁBAN

Becszeréről jelentik: — A minap érkezett Beeskerekre Malanue Teodor professor, az Egyesült Államok földművelésügyi minisztériumának kiküldötte, aki a tengeri moly tanulmányozása céljából jött Jugoszláviába. Megállapították ugyanis, hogy a tengeri moly, amely óriási károkat okoz Amerikában, a Bácskából származott át az Oceanon túlra. A kiváló tudós Beeskerek után Suboticiára, majd Zomborba fog menni.

VEREKDÉSEL VÉGZŐDŐ BUCU

Zalaegerszegről jelentik: — Szabó Pál szíjartóházi lakos minap bucsun volt Zalaszombatfán. Mikor onnan több társával együtt úgy éjféljában hazafelé ment, Szijártóháza közepében Füle János és Füle István elébe állottak és Füle János egy bottal úgy fejbégta Szabó Pált, hogy az azonnal összecsett és beszélőképességét csak másnap reggel nyeregerszegi törvényszék előtt lesz folytatása.

Dr. Herbert Havas Leo

MAGYAR POORVOS

Peninsular Bank épület

Hivatalos órák: D. e. 9—11-ig délután 2—3-ig, este 6—8-ig

A FÜGGETLEN REF. EGYHÁZ HIREI

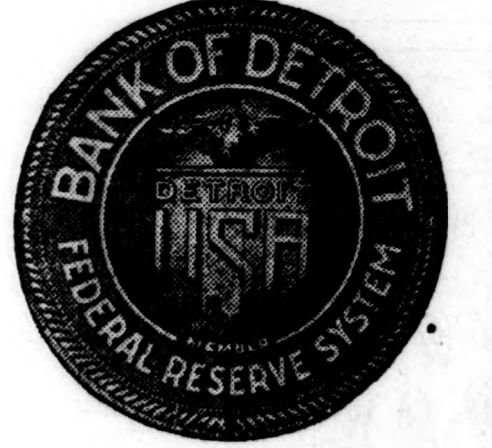
A Független Ref. Egyház híreit helyszíne miatt a jövő számunkban közöljük.

HA PÉNZT KÜLD AZ ÓHÁZÁBA

Jöjjen be a Bank of Detroit főirodájába, vagy akármelyik fiókunkba, ami legközelebb esik Önök. A hivatalnokaink a legnagyobb örömmel meg fogják Önnek mondani, mi a legkényelmesebb, legjobb mód pénzt küldeni az Óházába rokonainak, vagy sütköző barátainak.

A küldött pénzt átveheti a rokona, vagy barátja az illető ország pénzében, vagy amerikai dollárokban, tetszés szerint.

A Bank of Detroit elküldheti az Ön pénzt kábel, rádió, bankutalvány, vagy pósta útján. A mi nagy gyakorlatunk és tapasztalatunk e téren alkalmassá tesz bennünket arra, hogy megmagyarázzuk Önnek, hogyan küldhet pénzt az Óházába, vagy hogy kevés pénzébe és még kevesebb fáradságába kerüljön.

BANK OF DETROIT

Főiroda 241 WEST FORT ST., postával szemben

FIÓKIRODÁK:

5401 CHENE (at Kirby)	8401 HAMILTON (at Euclid)	7164 MICHIGAN (at Chopta)
6247 DIX (opp. Livernois)	2705 HASTINGS (near Division)	5330 RUSSELL (near Kirby)
7900 FERRIDALE (at Springwells)	12500 JEFFERSON E. (at Conzors)	7900 WEST FORT (near West End)
5601 GRAND RIVER (at Hudson)	8101 JEFFERSON W. (at Carey)	1201 Westminister (at Delmar)
6378 GRATIOT (at Mel drum)	4800 MICHIGAN (at 31st.)	2619 WOODWARD (opp. Adelaide)

A FÉRJ SZIVE

Mikor kijózanodott, teljesen megváltozott, nem lehetett ráismerni. Külöleg is látható volt rajta a szenvedése, nem szólt senkibe, buskomor lett egészen, még a feleségét sem tűrte meg maga mellett.

Két napig tartott ez az állapot, a harmadik napon Michael Chech megmérgezte magát és beszállították a Receiving kórházba. Felépüléséhez nincs semmi remény, mert már későn vették észre az öngyilkosságot és így a mérget nem lehetett a szervezetből eltávolítani.

BIBLIAI ELŐADÁS

A Bibliatanulók fő célja az Igazság terjesztése. A jövő vasárnap délután fél 4 órakor Biblia tanítás lesz tartva a nagyközönségnek, a Solvay Hallban. Szónok: Balla János. Téma: Jézabel, gazdag királynő betegsége és halála. Minek a megfelelő képlet a Bibliában? És mely osztályra alkalmazható a jelen időben? Szeretettel meghívunk mindenkit előadásunkra, amely ingyenes mindenkinek.

A MANAGER RÉGISÉGEI

Sam Frazer, 31 esztendő, detroiti lakos, az Adams Hotel managere, nagyon szerette a régiségeket és általában mindent, amihez olcsó áron hozzájuthatott. Így történt aztán, hogy néhány nappal ezelőtt kilenc új ruhát és \$10.000 értékű régi szőnyeget vásárolt 50 dollárért valakitől, akit talán kétszer látott összesen. A manager naiv lélek és nem is gondolt arra, miért akarja ilyen olcsón eladni a tulajdonos a régiségeket, még különben is úgy látta, ez nem az ő ügye. Ha valaki valamit el akar adni, szól neki, megmondja az árát és ha neki ez az ár tetszik, akkor megveszi. Ezt nevezte a rendőrség is "fair play"-nek a derék manager, akit azért fogtak el, mert lopott holmit vásárolt.

FELHÍVÁS A LUTHERÁNUS EGYLET TAGJAIHOZ

Alulírott szennel értesítem az Agostai Hitvallású Evangélikus Lutheránus Betegségélyező Egylet tagjait, hogy együtlen és új oltárregyesület jövő vasárnapi piknikje miatt, legközelebbi gyűlést nem vasárnap, hanem SZOMBATON, AUGUSZTUS 4-án, este hét órakor tartja meg, amikor a tagsági díjak és egyéb befizetések eszközlőhetők.

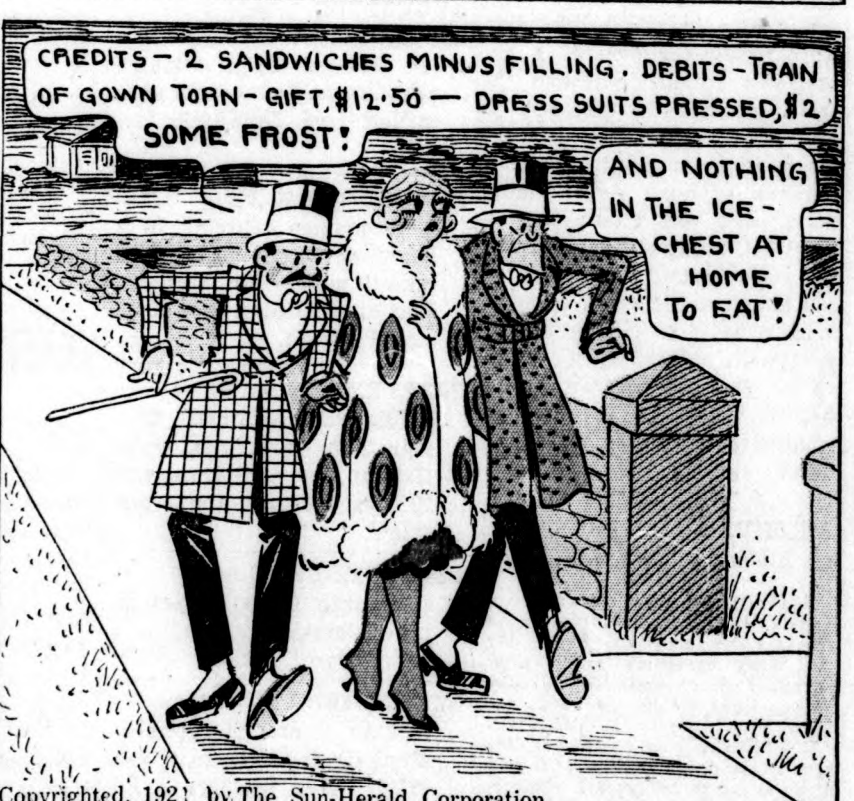
Tisztelettel, az egylet nevében: VARGA JÁNOS, elnök.

PERCY and FERDIE

by H. A. MacGILL

They run into an awful frost

A pénz ördöge

Bebiztosította a fiait életét, aztán az egyiket megölte

Baselből jelentik: — Wallis kanton St. Moritz nevű városának törvényszéki fogházában öngyilkos lett egy vizsgálati fogoly, akinek rettenetes bűn terhelte lelkét. Maria Elena Monnaynek hívták ezt a nőt, aki ott gazdálkodott Massonger mellett levő birtokán és jövedelmét úgy akarta gyarapítani, hogy biztosította a fiait életét, aztán az egyiket meggyilkolta. Maria Elena Monnaynek két évvel ezelőtt meghalt a férje és ő Leo nevű 15, és Emil nevű 14 éves fiaival együtt gazdálkodott egészen a múlt év decemberéig, amikor rosszul férjhez ment. A birtok rosszul jövedelmezett és ekkor fogant meg az asszony agyában a szörnyű terv. Tizenhat ezer frankra biztosította mind a két fia életét és amikor a fiúk megkérdezték: — Mire való ez anyám, hiszen elég szép vagyonunk van, aztán meg fiatalok is vagyunk?

A legjobb detektiv a világon: a véletlen

(Folytatás az 1-ső oldalról)

Másnap reggel a fogház falának tövében arajáró parasztonak egy kis csomagot találtak rajta a következő felirattal: "Átadandó Monnay Leonnak, a Massonger mellett levő illetékes majorban". — A csomagot a parasztonk bevitették a rendőrségre, ahol felbontották és benne egy zsebkendőt találtak, amelyre ceruzával a következő sorok voltak írva: "Nem marad más hátra, mint hogy öld meg magadat, mert téged is letartóztatnak. A revolver ott van a kép mögött. Lőj a füled mögé, én pedig felakasztom magamat. Wallis kantonban halállal büntetik a gyilkosságot, ne jussunk hőbörözésbe." A rendőrségről azonnal telefonoztak a törvényszék fogházába, hogy vigyázzanak Monnay asszonyra, de mire bementek a cellájába, már halott volt. Felakasztotta magát az ablak rácsozatára. Monnay Leót letartóztatták, de ő tagadja, hogy részes a gyilkosságban.

KASZÁVAL AGYONVÁGTA A VEJÉT

Miskolcra jelentik: Heőcsaba község határában, a csermőkei szőlőben véres családi tragédia történt. Babos János heőcsabai gazdálkodó kaszával meggyilkolta vejét, Suha András bányamunkást. A gyilkosság családi perpatvar az előzménye. A férj és feleség között egy kölcsönből kifolyólag szenvedélyes vita keletkezett. Az asszony súlyos szemrehányásokat tett férjének könyveléséért és szemére vetette, hogy folyton mulat és kocsmázik. családijával pedig nem törődik. Közben bekapcsolódott a vitába az após is, Babos János, akinek vejével támadt izgatott szóváltása. A vitaközelemben hevében odakiáltotta apósának: — Erre a megtámadott após, Babos János, a közelben fekvő kaszájáról rohant és hátulról teljes erejével beledöfte veje mellébe. A kasza több mint 20 centiméterre hatolt Suha András testébe. Suha András a döfés következtében összeesett és szörnyethalt. A gyilkos apóst, aki önként jelentkezett a csendőrségen, letartóztatták.

VISSZAHIVJÁK A PRÁGAI NUNCIUST

Prágából jelentik: A klerikális Lidové Listy jelenti, hogy a Vatikán, tekintettel a Huszár-ünnep rendezett katolikus-ellenes tüntetésekre, visszahívta állásából Marmaggi apostoli nunciust. A prágai külügyminisztérium a Prager Abendzeitungban megénekelte a Lidové Listy jelentését azzal, hogy a nuncius csupán a rendes szabadságára utazott el és a klerikális orgánus követgetése helyét nem álló. Ezzel a cáfolattal szemben áll az a tény, hogy a képviselőház a minapi ülése előtt a koalíciós pártok tízes bizottsága foglalkozott a nuncius visszahívásának ügyével és azt határozta, hogy a nemzetli szuverenitásán esett sérelmet a Vatikánnal való diplomáciai viszony megszakításával kell megtorolni, ha csak közben a Szentek elégtételt nem ad.

SZABAD KÖLTÖZKÖDÉS

Sopronból jelentik: A soproni államokozon az utlevélenörző államrendőrségi hivatalnokok ismételt megállapították, hogy egyszerű munkások hamis utlevéllel Bécsen át Kubába karnak kijutni. A megindított nyomozás kiderítette, hogy az illetők egy Bécsben működő kivándorlóirodának áldozatai. Előre 100-200 dollárt kell lefizetniük, a mit sokan csak úgy tudtak előteremteni, hogy minden ingóságukat elköttyavetelték. Alig mulik el hét, hogy a soproni rendőrség fel ne tartóztatson két-három kubai kivándorlót.

A KÖBÁNYA RÁOMLOTT A TULAJDONOSÁRA

Nagykanizsáról jelentik: Egy regy községben a Budai József tulajdonában levő köbánya beomlott és a tulajdonost, valamint György nevű fiát a kő törmelék magá alá temette. Mindketten meghaltak. Vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

A VIZFEJÜ HALOTT

Budapestről jelentik: A rendőrség a minap értesülést szerzett arról, hogy a Lógodi-utca 16. számú házban lakó Hlavacek Vince pincér öt nap óta nem hagyta el a háza külső ajtaját. Feltörték a lakást és az ajtó mellett megtalálták a pincér holttestét. Hlavacek ingben és alsónadrágban feküdt a padlón, mellette pohár és annak fenekén valami fehér por.

KÁROLY ROMÁN KIRÁLYI HERCEG AUTÓBALESETE

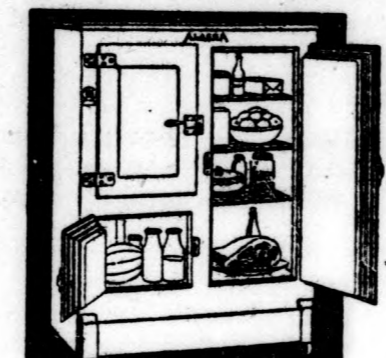
Bukarestből jelentik: Károly herceg autója vasárnap, amikor a herceg utban volt a lövésnyitóról Sinaja felé, 62 szeptember között egy szembejövő autóval, amely az összeütközés következtében darabokra tört. A herceg autója is hasznavehetetlenné vált.

LEGJOBB HIRDETNI A MAGYAR HIRLAPBAN

buskomor volt, ami arra engedne következtetni, hogy a pincér öngyilkosságot követett el. Minthogy azonban az ajtó kívülről be volt lakatolva, a rendőrségnek az a gyanuja, hogy Hlavacek gyilkosságnak esett áldozatul. A rendőrség megindította a nyomozást a rejtély kiderítésére.

NE HALASSZA HOLNAPRA

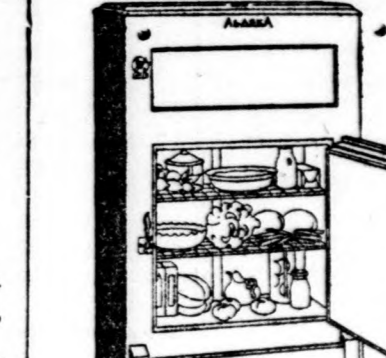
HANEM JOJJON BE MEG MA ÉS TEKINTSE MEG ÜZLETÜNKET. — Nincs olyan butor, szőnyeg, vagy berendezési cikk, amit rendkívül előnyös feltételek mellett meg ne kaphatna nálunk. Nem kell vásárolnia, csak látogasson meg bennünket és nézzen körül gazdagon berendezett üzletünkben.

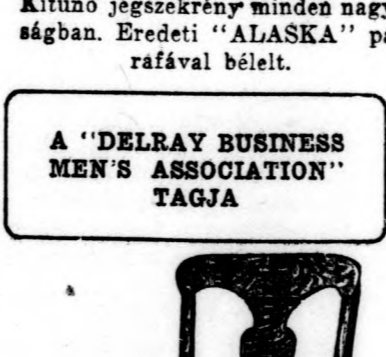
Kittinő jégszekrény minden nagyságban. Eredeti "ALASKA" parafával bélelt.

Raktáron tartunk finom "ARM-STRONG" LINOLEUMOKAT, kittinő anyagból.

"ALASKA" parafával bélelt, felülnyitó jégszekrény, kedvezményes árban.

A "DELRAY BUSINESS MEN'S ASSOCIATION" TAGJA

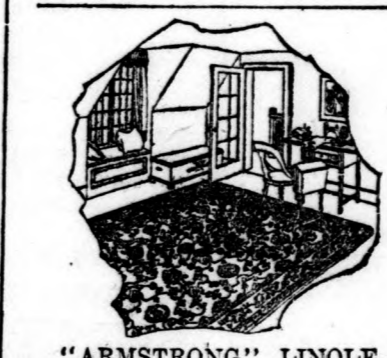
Nagy választék GYEREK-KOCSIKBAN. Minden színben kapható, olcsó áron.

EGY NAPOT NYER, HA DELRAY BEN VÁSÁROL

EBÉDLŐSZÉKEK Aranyozott, bőr és fa-üléssel.

"ARMSTRONG" LINOLEUM minden nagyságban és minőségben

HINTASZÉKEK aranyozott, mahagoni, fa-üléssel és bőrből.

GUNSBERG BROTHERS — 8015--19 — W. JEFFERSON AVE.

Valódi hazai IMPORTÁLT

Piócák

A POLLÁK Patikában

8352 W. JEFFERSON és a Dearborn sarkánál

— 320 —

pali fény. A függönyöket még nem huzták fel. Az utca felől zavaros hangok hatoltak a szobába s a folyosóról, a küszöb felől, suttyogás.

Tekintete a fülhomályba mélyedt és keresett valakit.

Azt az embert kereste, aki most Berlin utcáin járkal s aki az elmúlt éjszaka végrehajtotta azt, amit ő tervezett.

— Ki vagy? Ki vagy? Ki vagy? — kérdezte eszelősen.

S a fülhomályban feltűnt egy árny, bizonytalan és komor, nőttön-nőtt s méreteiben felülmúlta már az emberi méreteket és érces hangon felelte:

— A te sondalod vagyok, amely tette vált!

Szürkült.

A seditelini kastély nagytermébe besurrant a téli hajnal fákó világa s elvegyült a kihunyó gyertyák pislogó, sárgás fényével. A földön néhány koszoru hevert s egyik két örökzöld bokor virult ki széles cserepekből. A bokrok szelid alázatall állták körül a zóriási, fekete ravatalt.

A ravatal döbbenetes feketeségéből szinte kiragygott a halott viaszszin arca. Ez az arc kemény volt, büszke és hideg. Az ajkát összehúzta gögösen. Valami ünnepeesség ömlött el rajta s úgy tetszett, hogy aki itt a halottak örök álmát alussza, az

— 317 —

változtathatott volna a dolgon, az is meg-hiusult. Hála Istennek!

Nem ölt! Nem gyilkos. Bátran a szemébe nézhet minden embernek. És Hellének is. A keze vértelen, az ajkát nem szemeyi hazugság s a szívében nem ejtett feltött a bűn. Megmaradt annak, aki volt.

S ha eljön, aminek jönnie kell, sem Helle, sem ő nem azért fog könyörögni az utolsó órán, hogy:

—...és bocsásd meg a mi véteinket... Hanem güntelen szívvel megbocsáthat azoknak, akiknek a gonoszága a halálba küldi kettőjüket:

—...miként mi megbocsátunk az ellenünk vétetteknek... Ellágyult. A szívébe béke költözött. És mélabu.

— Nem is lehet olyan rossz meghalni. A világnak nincs szüksége reám, tehát elvonomok belőle. Kevesebb családás jut így osztályrészemül s a hajjam se öszül bele a keserves kísérletezésekre.

Azután keményen szólt rá önmagára, mint katonára az ítöközet előtt:

— Történjen meg, aminek történnie kell! Akatona engedelmeskedik királyának. A Királyok Királyának még inkább engedel-mességgel tartozunk. A golyó is vaktában osztja a halált. Az ember sohasem tud feleletet adni arra a kérdésre, hogy miért a szomszédját találta szíven s miért nem őt!

KISHIRDETÉSEK

Down Town

Hol kapható a Magyar Hirlap?

- Metropolitan News Stand, Woodward és Monroe sarkán... Triangle News Stand, Michigan és Griswold sarkán...

Munkát kereső

Óhasat BABAASSZONY vagyok, az amerikai diplomám meg nézem meg, ezért...

Eladó

- ELADÓ ÜZLET Mészáros és fűszerüzlet, Cleveland, Ohio... ELADÓ ház a Chamberlin Streeten...

SÜRGŐS HAZAUTAZÁS

MIATT ELADÓ FÜSZER ÉS MÉSZÁROS ÜZLET, KÉTSZÁLADOS HÁZZAL EGYÜTT

ELADÓ

Eladó 115 Acres Farm. Ára csak \$1.300. Simon Kálmán, Prescott, Mich. (Aug. 4, 7.)

Jófogalmu Restaurant más válat miatt, olcsón eladó. 7744 W. Jefferson Ave., Klein. (All.)

CANDY STORE

JÓ FOGALMU ÜZLET JUTÁNYOSAN ELADÓ

Érdeklődjön 7800 W. JEFFERSON AVE. (Aug. 7.)

JÓL JÖVEDELMEZŐ AUTÓ GARAGE

Delray legfogalmasabb utcáján, eladó, esetleg házal elcserehető.

Kiadó

- Butorozott, tiszta szoba kiadó, konyhaszennel, házasparnak... Lakás kiadó, Keresek intelligens, gyermektelen vagy egy gyermekes...

AZ ANGOL NŐK PARLAMENTJE A NŐI RENDŐRÖK ELLEN - ÉS MELLETT

Londonból jelentik: A napokban kezdődött meg Cambridgeben az angol nők parlamentjének ülészaka...

TANÁCSOK REAL ESTATE VÁSÁRLÁSÁNÁL

GYORS HASZON! Detroit növekedésével automatikusan emelkedik az ingatlanok ára.

FELEPÍTETT TERÜLETEK

Ha kimegy megnézni a telket, amit meg akar vásárolni, a legfontosabb az, hogy mennyi farm van az ön által megveendő subdivision környékén.

MILYEN A KÖZLEKEDÉS?

A közlekedés a kulcsa a real estate értékének. Közönséges nyelven beszélve, nézze meg, van-e valamilyen közlekedési eszköz a telek közelében...

MEGSZORÍTÁSOK

Könnyű megszorításokkal, szabályokkal terhelt birtokot biztosabb vásárolni, mint erősen megrendszabályozottat.

AKTIVITÁS

Az ön befektetett dollárja, annyira aktív, amennyire aktív a telek, amibe befektette.

SZEM: 90 SZAZALÉK

Használja 90 százalékban a szemét és csak tíz százalékban a földet, mikor real estatet vásárol.

FIGYELEM! ÜGYNÖKÖK ÉS ÜGYNÖKNÖK!

Szükségünk volna hat férfi és női eladóra egész, vagy csak félidőre. Jó komissiót fizetünk.

Nicholas Piklor Inc.

826 FORD BLDG., DETROIT, MICH.

120 AKEROS FARMA

35 mérföldnyire irondától a kijelölt uton. 8 szobás modern ház, teljes pincé, villany világítás, 300 gyümölcsfa...

D. KLEIN

7915 W. JEFFERSON AVE. - Telefon: Cedar 4077

BOBULIN, A FEKETE CÁR

REGÉNY Irta: Méray-Horváth Károly

A külügyminiszternek fejébe szökött a vár. Jajdelemből is, dübölől is. - Az nem megy! Az nem megy!

Tudta, hogy ez csak a cár kivánsága lehet. Nem gondolt, csak a betegre. Még örült is, hogy ő is tehet valami jót.

Bobulin kijött, a külügyminiszter felült. Bobulin oda-dobta a két aktát. Kösönés nélkül továbbment, csak az ezredesnek szolt még annyit:

— Öfelségem a parancsa, hogy minden hozzakerülő ügyről előbb írásbeli jelentés menjen és azt az én kezembe kell adni.

— És minden további szó nélkül elment. És elhatározta, hogy ezután úgy fog vigyázni a saját életére, mint a cécóra.

Másnap, a rendes parkéta előtt, a cár azt kérdezte: — Mária nem jöhetne velem?

— Felséged parancsára igen. — Nagyon kedves gyermek. Nagyon kedves! Hivja!

Bobulin elhatározta, hogy ezután nem világoztatja fel Máriát semmiről, nem utasítja semmire. Cselekedjék egészen a saját esze, jobban mondva ösztönei szerint.

— Akar virágot tépni? — kérdezte, mikor eleresztette a kezét. Mária csakugyan beszaladt a gyepbe és valami begoniafélélt akart letépni.

— Csak tépje! — Nem fog megszidni a kertész bácsi? — Csak tépje!

Aztán visszajött, a kezében gyömszőlő a virágszárakat, igazgatta. A cár még meg is állt, hogy nézze, mint okozkodik az ujjával. Mária oda-oda pillantott — tegye-e? — aztán, kisírt félve, odanyújtott egy szálat a cárnak.

Aztán megint mentek, egymás mellett hárman. Egy kutyához értek, aminek a vízében madarak fürdöttek. A cár megállt. Sőt eszedesen visszahúzódtott, másfél fordult.

Künn pedig a világháború zavargott már. A cár mindig szeretett volna Máriával beszélni és nem tudta, miről. Egy fordulónál egy labdát találtak, bizonyosan a cári gyermekek hagyták ott.

Az összes harmadik osztályú utasok zúgott, kettő, hátréte hat személynél, az utasok között, az utasok között, az utasok között.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE Majestic Bldg., Detroit, Mich.

A. BOLLA ÉS FLA, 7932 West Jefferson Ave. J. DUSCHINSZKY, 7800 West Jefferson Avenue.

HIRSCHFELD ÉS CO., 7724 West Jefferson Avenue.

A MAGYARSÁG BANKJA

BOLLA

7932 WEST JEFFERSON TAKARÉKBETÉTEKRE 4 SZAZALÉKOS KAMATOT FIZETÜNK

841 S. WEST END AVENUE PHONE: CEDAR 0839

Figyeljen ezen bargain ajánlatokra: HARMON UJONNAN ÉPÜLT HÁZ, 6 szoba s fürdő, egész pincé, furnace, teljesen modern.

TELJESEN ÚJ HÁZAK, 4 szoba és fürdő, furnace, teljesen modern. Lefizetés csak \$750.

ÜZLET HELYSÉG A WEST JEFFERSON AVENUEEN 5 szobás lakással, azonnal átvehető. Tégla épület. — \$3.000 lefizetéssel.

VANDERBILT STREETEN, modern két családos ház, ára \$12.000, havi törlesztés csak \$45.00.

FULTON STREETEN, 4 családos ház \$3.000 lefizetéssel megvehető. Ezen ház havonként \$156 rejtett hoz. havi lefizetés csak \$100. Ritka alkalom.

WATERMAN AVENUEEN, 2 családos ház, 6 szoba és fürdő, minden lakásban, szép kerttel, igen jutányosan megvehető.

OLIVET STREETEN, 6 szoba és fürdő, fél pincé. — Ára \$6.500, igen előnyös lefizetés.

GROCERY ÉS ICE CREAM STORE 7 SZOBÁS LAKÁSSAL, közel a Fisher Body gyárhoz, IGEN OLCSÓN ELADÓ.

JÓ HÁZ CSEBEBEN ANDY ÉS ICE CREAM STOR-ért. BUTCHER ÜZLET CSEBEBEN HÁZBÉRT.

HA VAN KIFEJTETT LÓJA, készpénzfelvétel nélkül építünk rá házat. NE MULASSZA EL ezen alkalmat, mert így olcsón csak még rövid ideig lehet építeni. Keressen tehát fel azonnal.

Azonban nemcsak Baptiste látta a cárt, Máriát és Bobulint, hanem Wottemms grófné is egyik ablakból látszóval kísérte figyelemmel őket.

Sőt beszaladt a cárnéhoz is. Nyujtógatta a látszóvet, nézzen ki a parkba. A legkisebbik nagyherceg dadáját pedig leküldte, hogy mintha a parkban valami elveszett dolgot keresgélne, menjen utánuk.

Wottemms grófné — csak a dada előtt — összecsapta a kezét, hogy ez szörnyűség és az a Bobulin egy szörnyűség. Ily gyalázatos módon akarja teljesen a hatalmába keríteni a cárt. Na de ezen kitörök a nyaka.

Jó, hogy a cárné is látta őket. A felséges asszony előtt azonban csak annyit mert mondani, hogy: — Ah! Ah! Ah! — Mi az, grófné? — Az a kis lány semmi esetre se gyerek már.

A cárné felkaecagott. A grófné nem értette, miért? — Hiszen... nem akarok semmi rosszat mondani... — De csak mondjon.

A MAGYAR HIRLAP NYOMDÁJÁBAN.

PONTOS KISZOLGALÁS, MÉRSEKELT ÁRAK, VIDÉKI RENDELÉSEKRE A LEGROVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZÜNK.

501 WEST LARNED STREET DETROIT, MICHIGAN. 828 South West End Avenue DETROIT, MICHIGAN, (Delray.)

HIRDETÉMÉNY.

Majd vastag írassal: HÁROMEZER ARANY JUTALOM! Kinek? Wend olvasta... olvasta, amíg csak meg nem tántorodott.

A december 24-éről 25-ére virradó éjszaka a nagy Frankfúrti faszor 308. sz. házban, éjjel fél 2 órakor a házbeliek holtan találták lakásában Diether von Brake seddelini nagybirtokost.

A gyilkos megszökött. A porosz királyi rendőrfőnökség a nyomravezetőnek 3000 arany jutalmat biztosít, amely... Wendet egy cilinderes ur s egy munkás fogták föl.

— Rosszul lett? — kérdezték. A hadnagy falfehéren, a remüléttől tágranyilt s meredt szemmel, tátott szájjal bámult a plakátra.

A szálló portása felismerte: — Te jó Isten!... Hiszen ez von Brake hadnagy!

S a főpincér hozzáfűzte: — A fivére... Erre nagy csönd lett. Be akarták vinni a szállóba, de ő kitépte magát a karjaik közül, felrohant a szobájába s magára zárta az ajtót.

A teste jéghidegre vált... A szobájába még nem áradt be a nap-

— 318 —

S nem lehet arra sem feleletet adni, hogy miért fetrengék én a földön, szíven találva s miért sértetlen a silányabb, a bátyám, Diether. A végzet utjai kiszámíthatatlanok. Ilyen az élet...

Mesborzongott. De meg is nyugodott. Áhíthatosan. A sors végzésében. Ezt a nyugalmat Hellelén is közölni akarta. Utolsó napjainak vigaszul...

Megfordult s egyenes hazafelé vette útját. Csak most szabadult meg lekéében teljesen a tegnapi éjszaka szörnyű élményétől, csak most tért eszméltre s vette észre az embereket, akik ellepték az utcákat. S igazottan tárgyaltak a hirdetőoszlopok előtt.

A hirdetőoszlopokról egy vérvörös plakát rikkoltott felé. Meg akart állni, hogy elolvassa. De aztán azt mondotta: — Minek? Mi közöd hozzá?

S folytatta az útját. Aszállója előtt a kíváncsiság mégis csak urrá lett rajta. Odalépett az oszlophoz, a mely előtt a főpincér, egy-két tiszt, s a szálló néhány vendége vitatta meg a plakát tartalmát s olvasni kezdett.

A plakát felső sarkaiban: a porosz sas. Közül nagy betűkkel:

— 319 —

utópiák, hanem a gyakorlati élet problémái alkották a női parlament tárgysorozatát. Különösen nagy vitát provokált a női rendőrség kérdése és ki derült, hogy a női parlament korántsem osztja egyhangúan a londoni rendőrfőnökségnek erről a nem rég meghonosodott intézményéről táplált jó véleményét. Az egyik delegátus erőlyesen kifakadt, kijelentve,

hogy a női rendőrség teljesen fölösleges, sőt káros szervezet és époly. lehetetlen. Valami, mint a női katonaság, vagy női tengerészet volna. Nagy hatást kellett egy másik hölyg föl-szólása, ez a delegátus nem delmáre kelt a megtámadott intézménynek, mondván, hiszen a női rendőrség feladata a férfiak által szerencsétlenné tett asszonyok oltalmazása.

— Mária nem jöhetne velem? — Felséged parancsára igen. — Nagyon kedves gyermek. Nagyon kedves! Hivja!

Bobulin elhatározta, hogy ezután nem világoztatja fel Máriát semmiről, nem utasítja semmire. Cselekedjék egészen a saját esze, jobban mondva ösztönei szerint.

— Akar virágot tépni? — kérdezte, mikor eleresztette a kezét. Mária csakugyan beszaladt a gyepbe és valami begoniafélélt akart letépni.

— Csak tépje! — Nem fog megszidni a kertész bácsi? — Csak tépje!

Aztán visszajött, a kezében gyömszőlő a virágszárakat, igazgatta. A cár még meg is állt, hogy nézze, mint okozkodik az ujjával. Mária oda-oda pillantott — tegye-e? — aztán, kisírt félve, odanyújtott egy szálat a cárnak.

Aztán megint mentek, egymás mellett hárman. Egy kutyához értek, aminek a vízében madarak fürdöttek. A cár megállt. Sőt eszedesen visszahúzódtott, másfél fordult.

Künn pedig a világháború zavargott már. A cár mindig szeretett volna Máriával beszélni és nem tudta, miről. Egy fordulónál egy labdát találtak, bizonyosan a cári gyermekek hagyták ott.

Az összes harmadik osztályú utasok zúgott, kettő, hátréte hat személynél, az utasok között, az utasok között, az utasok között.

Wottemms grófné — csak a dada előtt — összecsapta a kezét, hogy ez szörnyűség és az a Bobulin egy szörnyűség. Ily gyalázatos módon akarja teljesen a hatalmába keríteni a cárt. Na de ezen kitörök a nyaka.

Jó, hogy a cárné is látta őket. A felséges asszony előtt azonban csak annyit mert mondani, hogy: — Ah! Ah! Ah! — Mi az, grófné? — Az a kis lány semmi esetre se gyerek már.

A cárné felkaecagott. A grófné nem értette, miért? — Hiszen... nem akarok semmi rosszat mondani... — De csak mondjon.

(Folytatjuk)

HA BARMILYEN BOY-LETT, ÜZLETI, VAGY MAS NYOTMATVANYRA VAN SZÜKSÉGE, RENDELJE MEG AZT

A MAGYAR HIRLAP NYOMDÁJÁBAN.

PONTOS KISZOLGALÁS, MÉRSEKELT ÁRAK, VIDÉKI RENDELÉSEKRE A LEGROVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZÜNK.

501 WEST LARNED STREET DETROIT, MICHIGAN. 828 South West End Avenue DETROIT, MICHIGAN, (Delray.)